

Särskild Uppdragsbeskrivning – Rehabkoordinator

Gäller för:

- Vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård

1.1 Inledning

En utvecklad samverkan i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är betydelsefull och bidrar till ett helhetsperspektiv på patientens behov av stöd. Hälsa- och sjukvården är tillsammans med arbetsgivaren de aktörer som tidigt, ibland redan innan en sjukskrivning blir aktuell, får kännedom om patientens situation. Hälsa- och sjukvården kan vid behov tidigt samverka kring patienter i sjukskrivningsprocessen genom att hitta former för samverkan internt inom hälsa- och sjukvården och externt med andra aktuella aktörer såsom arbetsgivare, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunen och Samordningsförbund.

Socialstyrelsen föreskriver att sjukskrivning är en integrerad del av vård och behandling. Vid sjukskrivning ska rehabilitering erbjudas för att underlätta och stimulera återgång till eller inträde i arbetslivet. Rätt använd bidrar sjukskrivning till en aktiv återhämtningsprocess, men utan aktivt innehåll kan sjukskrivning försämra patientens hälsotillstånd. Sjukskrivningsprocessen är därmed också en patientsäkerhetsfråga.

Från 1 februari 2020 gäller Lag (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter. Lagen innebär en skyldighet för regionerna att erbjuda koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter för att främja deras återgång till eller inträde i arbetslivet. Insatserna ska ges efter behov inom hälsa- och sjukvårdsverksamheten och bestå av personligt stöd, intern samordning och samverkan med andra aktörer. Regionens ansvar ska inte omfatta insatser som andra aktörer ansvarar för enligt andra föreskrifter.

1.2 Uppdragets målgrupp

Målgruppen omfattar personer i arbetsför ålder som är sjukskrivna och i behov av koordineringsinsatser för återgång till arbete eller inträde i arbetslivet.

1.3 Uppdraget

Uppdraget omfattar koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter för att främja deras återgång till arbete eller inträde i arbetslivet. Det finns vetenskapligt stöd för att insatser riktade mot arbetssituationen, t.ex. involvering av arbetsgivare minskar sjukskrivning i jämförelse med enbart klinisk insats. En studie från Region Stockholm visar att koordineringsinsatser utförda av rehabkoordinator har positiv effekt för patienter med sjukskrivningshistorik och diagnoser inom lätt/medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta.

Verksamhetschefen ansvarar för att leda och ge mandat för uppdraget. Målsättningen är att koordineringsinsatserna ska ha en bred förankring inom hälsa- och sjukvården för att stödja patienter i en effektiv och säker

sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess. Koordineringsinsatserna ska utföras av en rehabkoordinator och bestå av personligt stöd, intern samordning och samverkan med andra aktörer. Rehabkoordinatören ska samordna och underlätta processen tillsammans med sjukskrivande läkare och andra hälso- och sjukvårdsprofessioner. Rehabstöd är en webbapplikation och ett verktyg utvecklat till stöd för rehabkoordinatören i arbetet med att samordna sjukskrivna patienters rehabilitering.

Rehabkoordinatören ska följa regionala och nationella riktlinjer och styrdokument inom sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen.

Koordineringsinsatserna ska bara ges om patienten samtycker till det och så långt som möjligt utformas och genomförs i samråd med patienten och vid behov anhöriga.

Verksamhetens behov avgör vilka delar av uppdraget som betonas.

Uppdraget omfattar att:

Personligt stöd

- I så tidigt skede som möjligt identifiera sjukskrivna patienter i behov av koordineringsinsatser
- Kartlägga patientens aktivitetsförmåga till arbete och arbetets krav
- Bedöma patientens rehabiliteringsbehov och medverka till en individuell plan för återgång till eller inträde i arbetslivet
- Stödja och motivera patienten
- Stödja patienten till delaktighet och ansvar i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

Intern samordning

- Bidra till samsyn och utvecklande av rutiner för en effektiv och patientsäker sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess på mottagningen/kliniken
- Identifiera och koordinera rehabiliteringsinsatser i samråd med behandlande läkare och andra hälso- och sjukvårdsprofessioner
- Samarbeta med försäkringsmedicinskt kunnig läkare (FML)
- Vara resurs vid intygsskrivning och en kunskapsförmedlare i sjukskrivningsfrågor till läkare och andra hälso- och sjukvårdsprofessioner
- Ta fram och analysera sjukskrivningsstatistik
- Verka för att naturliga livshändelser inte medikaliseras
- Verka för en jämställd sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess
- Verka för att uppmärksamma våld i nära relationer
- Ha god kunskap om vårdutbudet i Region Stockholm, särskilt inom rehabilitering

Samverkan med andra aktörer

- Vara kontaktperson till Försäkringskassan i sjukskrivningsprocessen

- I förekommande fall informera Försäkringskassan om patienten antas ha behov av rehabiliteringsåtgärder (lag om koordineringsinsatser, 4§)
- Vara kontaktperson för patienten alternativt säkerställa patientens samverkan med:
 - Arbetsgivare eller Arbetsförmedling
 - Försäkringskassa
 - Kommunen
 - Samordningsförbund
- Bidra till utveckling av rutiner för samverkan med andra vårdgivare och externa aktörer

Personal och kompetens

Koordineringsinsatserna ska utföras av en utsedd person, som ska

- vara legitimerad hälso- och sjukvårdsprofession eller socionom
- ha flerårig erfarenhet av rehabilitering och målgruppen
- ha genomgått relevant webbutbildning i försäkringsmedicin på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats eller motsvarande utbildning
- ha genomgått kursen ”Koordinering av rehabiliteringsprocessen, 7,5 hp” vid Karolinska Institutet eller ha motsvarande kunskap om försäkringsmedicin
- ingå i nätverk och delta i andra aktiviteter som USV-enheten erbjuder

Universitetssjukvårdsenheterna (USV) Akademiskt primärvårdscentrum (APC), Centrum för psykiatriforskning (CPF) och Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM) ger stöd i olika former till verksamheter och rehabkoordinatorer på husläkarmottagningar, i psykiatri respektive på sjukhus och i övrig specialiserad vård.

Om kompetensen inte uppfylls från start ska plan finnas för att uppnå den under första året av uppdraget.

1.4 Övrigt

I övrigt gäller Huvudavtalet.